

# חלוץ פרק שביעי עירובין

## פא.

### עין משפט נר מצוה

א [מיי פ"א מהל' עירובין  
הל' ש"ע א"ח ס"י שפ"ו  
ספ"ד ד:]  
ב ג טו ש"ע א"ח ס"י  
שפ"ו ספ"ד ו:  
ג ג מ"י פ"ה מהלכות  
בבב"ש הלכה ג ספ"ג  
ע"ש קמ"א ט"ע פ"ד ס"י  
שפ"ו ספ"ד א:  
ג ד ה טו ש"ע א"ח  
ס"י שפ"ו ספ"ד ו:  
ג ד ו ז מ"י פ"א מהל'  
עירובין הלכה ח  
וט"ע ש"ס ספ"ד ח:  
ה ח מ"י פ"ו מהלכות  
עירובין הלכה ג ספ"ג  
ע"ש א"ח טו ש"ע א"ח  
שפ"ו ספ"ד א:

רבינו חננאל (המשך)  
הין חסר הין יתר שיעורו  
במאה. וכשם שתרומה  
מדימת כח חלת מדימת.  
ואם ניטלה ממנה כוח  
השיעור ונשאר בה מוחן  
שתי סעודות מערבין לו  
בה. אבל אם ניטלה ממנה  
חלק אחד מפי' כדי חלת  
ואם נשפטה עיפה לעצמו או  
למשה בנו אין מערבין  
בה שכבר נעשתה כפרוטה.  
וכן אם נפרסה כבר ותפרה  
בקיסם ונראית שלימה  
מערבין לו בה. אבל  
אם נראית פרוטה כגון  
דידע תופרה אין מערבין  
לו בה. משמיה דשמואל  
אמרו מערבין בפת אורז  
אבל לא בפת דוחן.  
ועוד אמרו משמו מערבין  
בפת עדשים. ואם היא  
פת עשויה ממינים הרבה  
כגון חטים ושעורים ופול  
ועדשים ודוחן וכוסמין  
[אין מערבין לו בה].  
ועגות שעורין תאכלנה  
לשיעורין. תאכלנה.  
לשומר כשיעור כך וכך.  
רב פפא אמר עריכתה  
עריכתה שעורים ולא  
עריכתה חטין. כדתנן  
אוכלין עראי מן העיסה  
עד שתגלגל בהטנים  
ותמטטם בשעורין.  
גלגלה בחיטים וטימטם  
בשעורין. האוכל ממנה  
חיוב מיתה. כיון שהיא  
נותנת המים מגבחת  
חלתה. ובלבד שלא יהיה  
שם ה' רבעים קמח.  
ירושלמי מפני מה אמרו  
מערבין בתצורות מפני  
דרכי שלום. ומעשה  
באותה העיסה (רביבה)  
ע"ש שלום. כיון שהיא  
נותנת המים מגבחת  
דכתי' כל תמיבותיה  
שלום. מתני' נותן אדם  
מעה לחנוני או לנתוחם  
כדי שיהיה [לן] עירובין  
בדבר ה' אליעזר כו'.

**איתבייה אביי** בבב מערבין עירובי תחומין כו'. קי הא  
הגירסא בספרים ישנים וכן גרס ר"ח ופירש ה"ר  
אברהם כולה סוגיא דה"ק תנינא חדא זימנא בכל מערבין כו' משמע  
סתמא זין עירובי חליות זין עירובי תחומין אמר רבה לאפקוקי  
מר' יהושע דלמנר פת אין כו' והאי  
בכל מערבין אכולהו עירובין קאי  
ואכולהו פליג ר' יהושע ואומר פת  
אין מידי אחרינא ולא להכי אלצטרין  
תרי זימני דאי לא לדר ותנא צבא  
דהכא הוה מוקמינן הדיא לעיל  
בתחומין דליירי זהו כולי פירקא  
ומילתא דר' יהושע דהכא הוה מוקמינן  
בתצורות דמיירי זהו לעיל ולא מפקא  
הדיא לעיל כלל מרבי יהושע דהכא  
אזל השמא דמיתמא נמי גבי מלתא  
דרבי יהושע מפקא מדידה דלאפילוגי  
קאמי איתבייה אביי אביי פריך על  
מה שאמר שסבר רבי יהושע דלפילו  
בתחומין אין מערבין אלא בפת והכי  
גרסינן בכל הספרים ישנים בכל  
מערבין עירובי תחומין (א) קאמר כו'  
קס"ד דהאי בכל מערבין צבא מתי  
פירות קאמר מוחן משמע ליל דלמנר  
פת אין מידי אחרינא לא רבי יהושע  
דהא אמרין דר' אליעזר בכל מערבין  
זין בתצורות זין בתחומין קאמר וקמי  
לה גבי תחומין (ב) בכל דבר אלמא  
תחומין בכל דבר לרבי יהושע אלא  
לאפקוקי מרבי יהושע כו' אלא האי בכל  
מערבין זין בכל עמיני פת מערבין  
זין בשלמין זין בתחומין והשמא מיירי  
מתני' בכל מערבין דווקא בתצורות  
דליירי זהו לעיל ופליג על ר' יהושע  
דבעי שלמין בתצורות והא דלא שני  
אפירכא דאביי דודאי רבי יהושע  
מודה לתחומין בכל דבר ובתצורות  
תנן בכל מערבין אפילו בתצורות ו'  
יהושע פליג בתצורות לחודיהו אינו  
משום דאי ר' אליעזר איירי בתצורות  
וכ' יהושע לא פליג אלא בתצורות הוה  
ליה לפירוקי לתצורות לחודיהו ק"א (ג)  
**כדי חתה** וכדי דימועה מערבין  
15 בה. ונראה לר"י דווקא  
בצולה לחלה ועמדומע איירי דאי  
לא בעיא זימנא איכא חתה אפילו  
בתחומין מועט לישנא דמתניתין  
משמע דשלמים לגמרי בעי ומיהו  
לשון כדי קשה דהוה ליה למימר  
חלתה ודמועתה ואור"י דנקט כדי  
לאשמועינן דלפילו נטל לשם חלה אם  
פריש יומר מכדי לורכך איכא איבה  
ואם תאמר כיון דאשמועינן כדי חלתה  
דהוה אחד מארבעים ושמונה כל שכן  
כדי דימועה דהוה יותר ממאה  
ואור"י דק"ד דלדמועה כיון דמוזי הכי  
ומודים

**גב' לאפקוקי מדר' יהושע דלמנר** פת אין מידי אחרינא לא קא משמע  
לן מסני' בכל. אפילו זין ופירות ואי מהיחא הוה אמנינא התם הוה  
דבעירובי תחומין עסקינן והתם מודה רבי יהושע דליכא למיחש  
משום איבה כי הלא בעירובי חליות דטעמא משום איבה דללקמן  
אבל בעירובי חליות אימא לא להכי  
הדר תנייה גבי חליות. לישנא  
אחרינא גרסינן לאפקוקי מדר' מאיר  
דלמנר צפת אין מידי אחרינא לא צפ'  
הדר (לעיל דף ע"א:) קמ"ל בכל והיא  
היא: איסיבה אביי **בכל מערבין**  
**עירובי חליות** גרסינן וכלל משמטין  
**שיטופי מנוי**. זין צפת זין זין זין  
**בשאר פירות**: ולא אמרו לערב צפת  
כו'. ובכל מערבין דרישא הכי קאמר  
בז' מיני פת מערבין עירובי חליות:  
**מאן** משמע ליה דלמנר פת אין מידי  
**אחרינא לא רבי יהושע**. וללישנא  
אחרינא ר' מאיר: וקמיני בכל אפת  
ומתני' נמי ממאי דבכל דתני אכל  
מילי קאמר ולאפקוקי מהא דר' יהושע  
אמא דילמא בכל דקתני אפת קאי  
כברייתא והכי קאמר בכל מיני פת  
מערבין בתצורות ומשמטין צמזי  
בכל מילי חוץ ממיה ומלח: אלא אמר  
רבה זר זר חנה. אי איכא למימר  
דלפקא מתני' מדרבי יהושע אסיפא  
דמלמא פליגא דלמנר פרוסה לא קא  
משמע לן בכל: **משום איבה**. שדאין  
לידי מחלוקת שאומר אני נותן שלימה  
ואתה פרוסה: לן קולו. זה פרוס  
זה שלם: חלפה. אינו חסרון זהו  
תיקונה: כדי דימועה. אם נדמעת  
שנפלה תרומה בחולין ועשו ממנה  
ככר זו ונטלו ממנה דימועה אחד  
ממאה לתקנה: חלה נחפוס. קטנה  
היא ואין זה חסרון: **פרסה בקיסם**.  
ככר שנפרסה ותפר הפרוסות בקיסם  
ונראית שלימה: **דיעה סיפיה**. ניכר  
מקום תפירתה והיא כפרוסה:  
**דשאר מיני הוס**. מיני הרבה היו  
מערבין בה דהיא ודאי לאו פת  
בפת. והני מילי בשלימה  
אבל כפרוסה לא. ופרוסה  
איבה טעמא לא משום  
איבה. דאמר אביי  
מיתמא אנה שלימה והיא  
פרוסה. ואמרין ואי לייתה  
כולהו פרוסת לריכא  
איבה מאי. ושנינן גזירה  
שמא יביא אחד פריה  
ואחד שלימה ויבואו ליד  
קלקול איבה כדאמרן.  
וסנינן דמשמעין כדי  
יהושע דאמר שלימה אין  
פרוסה לא. א"ר יונתן  
בן שאול א"ר אבא שילתה  
מכבי העירוב כדי חלתה.  
כדי חלת הנחתום הערשה  
למכור בשוק. או אשה  
העושה למכור בשוק.  
שהוא אחד מארבעים  
ושמונה בעיסה. וכדי  
דימועה שהוא אחד ממאה  
ועוד. דתנן בתרומות  
פרק [ד'] ר' אליעזר  
אמר תרומה עלה באחד  
ומאה ר' יהושע אמר  
במאה ועוד. ר' יוסי  
בן המשולם אמר [ועוד]  
קב למאה סאה. ונתת  
(לדומע) [לדומע]. ואמר  
בתלמוד ארץ ישראל  
החליכה כדברי של ר'  
יוסי בן המשולם. נמצא  
המדמע סאה במאה אסין

לכהן אפילו צפורתא איבה איבה: **והיא** היא דהוא' בשני דמר שמואל  
כו'. עשו לנסות מה טעמא לפי שזוה הקב"ה ליחזקאל לעשות:  
**ברביב** ואתה קח ד' כו'. פ"ה וכתיב דמיה לחם אגשים לא  
תאכל אלמא לאו לחם הוא והגיה ר"ת דהאי לחם אגשים  
בהצרכא כמיז רחוק מפרשה זו כמה דפיין והכי פירושא הדיא דשאר  
מינין הואי דכתיב ואתה קח לך ולימי המלור ושעת הדחק נאכל  
ולא פת הוא אלא לנפש רעבה דלצבא בצפניה גלליה בלע [ב'ק' צבא]:

בעירוב עם צעירי חס יבואו בני המבוי לקחת ממך ככר לעירוב או זין  
לשיתוף יחא לי חלק זו: לא זכו לו מעוטיו. שאין מעות קונות עד  
שימשוך ואפי' עירב החנוני הזה לכל האחרים חיכה גם לזה אינו עירוב  
שהיה לא נחשבו לזכות לו בזמנת חס כשאר מוכין עירובין אלא לקנות  
המעה והרי אינה קנויה לו דכיון דמעות אינן קונות לא סמכא דעמיה  
דהאי ולא הוי דעמיה לאקנוי ונמצא מערב לו בזמנתו שלא מדעתו:  
ומודין

א) לעיל טו: קדושין לה.  
ב) גי' הלאש' ויפתא א. חלה  
צ"כ מ"ג, ד) בקד"י גי' הדי  
גמ' ובש"י כ"ב עירוביה  
עריכתה. וז"ל הגאון יענין  
ז"ל, ט) ונ"ע חס' שנת  
לר' ד"ה י"ק.

### תורה אור השלם

1. ואתה קח לך חטין  
ושערים תפול ויגדשים  
ודין ויבטלים ויתחיה  
אותם בכלי אהרן ויתחיה  
אותם לך לקחם מספר  
הקמים אשר אתה שוכב  
על צדך שלש מאות  
ותשעים יום תאבלנה:  
יחזקאל ד ט  
2. וצגת שערים  
תאבלנה ודיא בגללי  
צאת הקדש תצגנה  
לעניניהם: יחזקאל ד י

### הגהות הב"ח

(א) חס' ד"ה אימיה וכו'  
בכל הספרים שהיטעם בכל  
מערבין עירובי תחומין כו'  
קס"ד כ"ל ותיבת קאמר  
נחמק: (ב) בא"ר וקמי לה  
בג' תחומין דמערבין בכל  
דבר אלמא:

### גליון הש"ס

גב' שבא יחזור דבר  
לקלקולו. גיטין דף ט  
ע"ב:

### רבינו חננאל

[ת"ר] בכל תחומין מערבין  
עירובי תחומין וכלל  
משמטין שיטופי מבואות  
ולא אמרו לערב בפת  
אלא בעירובי חליות  
לבבד. ואוקימנא לאה  
ברייתא (לר') דר' יהושע  
היא דקתני בתחומין  
ובמבואות בכל. ובחצירות  
בפת. והני מילי בשלימה  
אבל כפרוסה לא. ופרוסה  
איבה טעמא לא משום  
איבה. דאמר אביי  
מיתמא אנה שלימה והיא  
פרוסה. ואמרין ואי לייתה  
כולהו פרוסת לריכא  
איבה מאי. ושנינן גזירה  
שמא יביא אחד פריה  
ואחד שלימה ויבואו ליד  
קלקול איבה כדאמרן.  
וסנינן דמשמעין כדי  
יהושע דאמר שלימה אין  
פרוסה לא. א"ר יונתן  
בן שאול א"ר אבא שילתה  
מכבי העירוב כדי חלתה.  
כדי חלת הנחתום הערשה  
למכור בשוק. או אשה  
העושה למכור בשוק.  
שהוא אחד מארבעים  
ושמונה בעיסה. וכדי  
דימועה שהוא אחד ממאה  
ועוד. דתנן בתרומות  
פרק [ד'] ר' אליעזר  
אמר תרומה עלה באחד  
ומאה ר' יהושע אמר  
במאה ועוד. ר' יוסי  
בן המשולם אמר [ועוד]  
קב למאה סאה. ונתת  
(לדומע) [לדומע]. ואמר  
בתלמוד ארץ ישראל  
החליכה כדברי של ר'  
יוסי בן המשולם. נמצא  
המדמע סאה במאה אסין